

Magnus Lindqvist
Telefon 08-508 28 937, 076-122 89 37
magnus.lindqvist@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

UPPLEVD LJUDKVALITET I PARKER OCH GRÖNOMRÅDEN I STOCKHOLM

Anmälan av rapport

Förslag till beslut

- 1 Godkänna rapporten.
- 2 Översända ärendet för kännedom till Naturvårdsverket, Stadsbyggnadsnämnden, Trafik- och renhållningsnämnden och berörda stadsdelsnämnder (Kungsholmen, Norrmalm, Södermalm, Östermalm, Hägersten-Liljeholmen, Hässelby-Vällingby).

Gunnar Söderholm

Gustaf Landahl

Sammanfattning

Huvudsakligt syfte har varit att undersöka sambandet mellan faktisk ljudnivå och upplevd ljudkvalitet i ett representativt urval av områden i Stockholm. 16 områden ingår i studien, resultatet visar att ljudnivån inte bör överskrida 50 dBA för att säkerställa en god ljudmiljö.

Bakgrund

Miljöförvaltningen har länge arbetat med ljudkvalitet i stadens parker och rekreationsområden. 1992 inleddes bullermätningar i utvalda områden som sedan succesivt kompletterats till att omfatta de flesta rekreationsområden av betydelse i Stockholm. Mätningarna har som underlag kompletterat de heltäckande bullerkartläggningar som genomförts under åren 2002 – 2006. Arbetet innebär att det idag finns en bred kunskap om ljudkvaliteten i stadens parker och grönytor.

2002 – 2005 medverkade staden genom Miljöförvaltningen i ett projekt med trafikverken, Naturvårdsverket m fl med syfte att föreslå mått på ljudkvalitet i olika typer av rekreationsområden. Det resulterade i ett förslag till ljudkvalitet uppdelat i fem olika områdestyper. Arbetet redovisades till Miljö-och hälsoskyddsnämnden 2003-04-01 samt 2005-11-01.

För friluftsområden avsatta i kommunala översiktsplaner finns ett äldre förslag till riktvärde på 40 dBA. Det riktvärdet har ansetts spegla sambandet mellan exponering och störning alltför dåligt, vilket var en av anledningarna till att projektet ovan genomfördes.

Den studie som nu redovisas utgör fortsättning på en del av arbetet med att föreslå mått på ljudkvalitet, inriktat mot stadsparker och centralt belägna grönytor.

Studien har genomförts som ett samarbete mellan Stockholms universitet och Miljöförvaltningen.

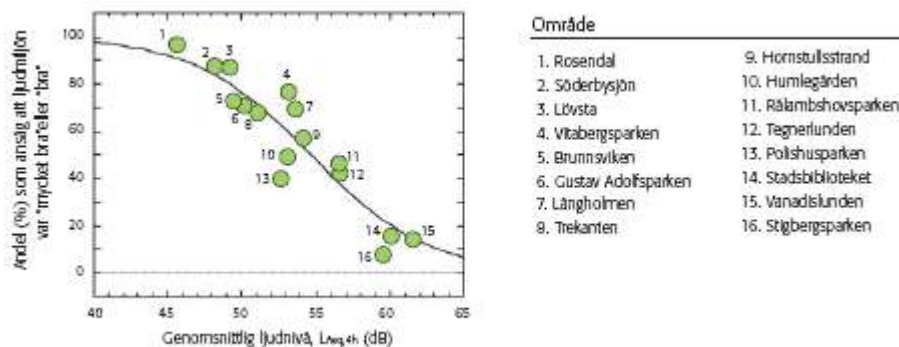
SYFTE

Huvudsakligt syfte har varit att undersöka sambandet mellan faktisk ljudnivå och upplevd ljudkvalitet i ett representativt urval av områden i Stockholm. Dessutom hur andra faktorer påverkar den upplevda ljudkvaliteten, såsom den svarandes syfte med sin vistelse i parken och hur långt besökaren färdats för att nå dit.

RAPPORTEN

En frågeformulärsundersökning har genomförts i 16 huvudsakligen centralt belägna stadsparker i Stockholm. Besökare som vistades i områdena då undersökningen gjordes har besvarat ett frågeformulär, parallellt med detta genomfördes ljudmätningar.

Resultatet visar att det finns ett starkt samband mellan uppmätt ljudnivå och upplevd ljudlandskapskvalitet. Se figur 1 nedan. En slutsats är att ljudnivån i stadsparker bör ligga under 50 dBA för att säkerställa en god ljudmiljö. I områden mellan 50 – 55 dBA finns möjligheter att förbättra ljudlandskapets kvalitet genom visuella åtgärder, positiva maskerande ljud osv, medan det i områden där nivån överstiger 55 dBA främst erfordras bullerbegränsande åtgärder för att närma sig en god ljudmiljö.

Figur 1. Andel besökare som upplevde en god ljudmiljö som en funktion av uppmätt ljudnivå.

Många faktorer vid sidan av uppmätt ljudnivå har betydelse för den upplevda ljudkvaliteten. Typ av ljud, syftet med vistelsen och den förväntan man som besökare har på området, är några exempel på betydelsefulla faktorer. Är området en centralt belägen stadspark skiljer sig besökarnas förväntningar jämfört med områden längre ut från staden. I undersökningen har även sådana faktorer studerats.

Förvaltningens synpunkter

Det saknas till stora delar rekommendationer och riktvärden om vad som är god ljudmiljö i grönområden och rekreativmiljöer. Nuvarande riktvärden för trafikbuller berör främst bostadsmiljöer. Samtidigt betonas alltmer betydelsen av rekreativområden av god kvalitet i bostadens närhet. En bra ljudmiljö är en mycket viktig kvalitet för att ett område ska kunna fungera för vila, rekreation, lek och fysiska aktiviteter.

Rapportens resultat innebär en ökad kunskap om hur människor upplever ljudkvalitet, men också specifikt hur ljudsituationen upplevs i de 16 parker och grönytor i Stockholm som undersökts. Dessutom visar resultatet att ljudnivån ej bör överskrida 50 dBA för att säkerställa en god ljudmiljö i stadsnära grönområden och stadsparker. Som framgår tidigare har ett riktvärde på 40 dBA föreslagits men det avser egentligen friluftsområden avsatta i översiktsplan. Att en så stor andel personer nu visar sig tycka att 50 dBA är en god ljudmiljö kan förklaras. När man söker sig till ett stort friluftsområde har man höga förväntningar på en god ljudmiljö och omgivande områden är ofta också relativt tysta. I en stad har man lägre förväntningar på tystnad och finner i grönområdet i stället en relativ ro, jämfört med den ännu bullrigare omgivningen.

Syftet med rapporten är alltså inte, som så ofta annars i bullerskyddsarbetet, att identifiera de värst utsatta miljöerna och sedan åtgärda dem. Avsikten är i stället att kunskapen inom detta område ska kunna användas som ett underlag stadens planering. Det ska även ligga till grund för det vidare arbetet med att säkerställa områden med god ljudkvalitet i Stockholm. Efter en inledande inventeringsfas ska bedömningar göras av behov och möjligheter till förbättringar, alternativt skydd mot försämringar i form av ökat buller. När man kommer till att diskutera åtgärder i enskilda områden måste man komma ihåg att förutsättningarna skiljer sig åt mellan olika områden. Möjliga åtgärder kan, allt efter förutsättningarna, vara mindre bullrande vägbeläggningar, väl utformade bullerskydd som tar hänsyn till kraven på insyn, införande av maskerande naturljud eller att man gör området mer visuellt attraktivt.

Slut

Bilagor

Bilaga 1   Rapporten ”Upplevd ljudkvalitet i parker och grönområden i Stockholm”.